

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Demografia

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Geografia Specjalność GEOANALIZA SPOŁECZNO-EKONOMICZNA Jednostka organizacyjna Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 07GRFGSES.12S.05930.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe
Koordynator zajęć	Beata Łodyga	
Prowadzący zajęcia	Beata Łodyga	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 15, Zaliczenie z oceną • Laboratorium: 15, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie studentów z podstawową terminologią oraz zagadnieniami teoretycznymi stosowanymi w demografii, teoriami i koncepcjami demograficznymi oraz metodami analizy demograficznej
C2	Przekazanie studentom wiedzy z zakresu: współczesnych przemian demograficznych, zróżnicowania przestrzennego procesów demograficznych i ich dynamiki, uwarunkowań i skutków
C3	Rozwijanie umiejętności analizy demograficznej wybranego obszaru (w różnych układach przestrzennych)

Wymagania wstępne

- wiedza z zakresu geografii społ.-ekon. (szczególnie dotycząca procesów ludnościowych) oraz matematyki i statystyki, na poziomie szkoły średniej i I semestru studiów
- pozyskiwanie informacji dotyczących zagadnień demograficznych z różnych źródeł

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Zna i rozumie podstawowe pojęcia, teorie i koncepcje stosowane w demografii oraz determinanty rozwoju demograficznego	GRF_K1_W01, GRF_K1_W02, GRF_K1_W11	Test, Praca pisemna, Pozytywna ocena końcowa na podstawie wykonanych prac zaliczeniowych
W2	Posiada podstawową wiedzę dotyczącą metod analizy procesów demograficznych	GRF_K1_W11, GRF_K1_W16, GRF_K1_W17	Test, Praca pisemna, Pozytywna ocena końcowa na podstawie wykonanych prac zaliczeniowych
W3	Posiada podstawową wiedzę na temat: rozmieszczenia i struktury ludności, ruchu naturalnego i migracyjnego oraz przyrostu rzeczywistego	GRF_K1_W11, GRF_K1_W15, GRF_K1_W16	Test, Praca pisemna, Pozytywna ocena końcowa na podstawie wykonanych prac zaliczeniowych
W4	Zna uwarunkowania, dynamikę i zróżnicowanie przestrzenne oraz konsekwencje procesów demograficznych	GRF_K1_W11, GRF_K1_W19	Test, Praca pisemna, Pozytywna ocena końcowa na podstawie wykonanych prac zaliczeniowych
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Potrafi identyfikować przyczyny zróżnicowania przestrzennego najważniejszych procesów demograficznych zachodzących w Polsce i Europie oraz wskazać aktualne problemy demograficzne.	GRF_K1_U01, GRF_K1_U02, GRF_K1_U04	Test, Praca pisemna, Pozytywna ocena końcowa na podstawie wykonanych prac zaliczeniowych
U2	Potrafi pozyskiwać informacje z różnych baz danych oraz wykonać niezbędne opracowania graficzne i kartograficzne	GRF_K1_U01, GRF_K1_U02, GRF_K1_U03, GRF_K1_U04, GRF_K1_U10, GRF_K1_U14	Test, Praca pisemna, Pozytywna ocena końcowa na podstawie wykonanych prac zaliczeniowych
U3	Samodzielnie dokonuje analiz i interpretacji procesów demograficznych	GRF_K1_U03, GRF_K1_U10, GRF_K1_U13, GRF_K1_U17	Test, Praca pisemna, Pozytywna ocena końcowa na podstawie wykonanych prac zaliczeniowych
U4	Potrafi współdziałać i pracować w grupie	GRF_K1_U15	Test, Praca pisemna, Pozytywna ocena końcowa na podstawie wykonanych prac zaliczeniowych
Kompetencji społecznych - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K1	Jest gotowy/a samodzielnie korzystać z aktualnych źródeł informacji i danych w celu realizacji swoich aktywności zawodowych	GRF_K1_K01	Pozytywna ocena końcowa na podstawie wykonanych prac zaliczeniowych

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Podstawowe pojęcia i źródła informacji statystycznej o ludności	W1	Wykład, Laboratorium
2.	Współczesne teorie uwarunkowań procesów demograficznych i metody analizy zjawisk demograficznych	W1	Wykład, Laboratorium
3.	Rozmieszczenie ludności	W3, W4, U2	Wykład, Laboratorium
4.	Ruch naturalny ludności	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4	Wykład, Laboratorium
5.	Ruch wędrowniczy i przyrost rzeczywisty ludności	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4	Wykład, Laboratorium
6.	Struktura ludności wg wybranych kryteriów	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4	Wykład, Laboratorium
7.	Prognozy i problemy demograficzne	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, K1	Wykład, Laboratorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład problemowy, Dyskusja
Laboratorium	Metoda analizy przypadków, Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych), Metoda ćwiczeniowa

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Na ocenę końcową składa się wynik egzaminu w formie testu. Skala ocen: 0-50% - niedostateczny 51-60% - dostateczny 61-70% - dostateczny plus 71-80% - dobry 81-90% - dobry plus 91-100% - bardzo dobry

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Laboratorium	Warunkiem zaliczenia jest pozytywna ocena z wszystkich wykonanych prac zaliczeniowych. Skala ocen: Bardzo dobry (bdb, 5,0) - od 90% punktów, Dobry plus (db plus, 4,5) - od 80% punktów, Dobry (db, 4,0) - od 70% punktów, Dostateczny plus (dst plus, 3,5) - od 60% punktów, Dostateczny (dst, 3,0) - od 50% punktów, Niedostateczny (ndst, 2,0) - poniżej 50% punktów.

Literatura

Obowiązkowa

1. Holzer J. 2003. Demografia. PWE. Warszawa.
2. Okólski M., Fihel A. 2012. Demografia. Współczesne zjawiska i teorie. Wydawnictwo Scholar, Warszawa.
3. Sytuacja demograficzna Polski. Raport 2020-2021. 2021 i aktualizacje. Rządowa Rada Ludnościowa. Warszawa.

Dodatkowa

1. Okólski M. 2004. Demografia. Podstawowe pojęcia, procesy i teorie w ujęciu encyklopedycznym. Wydawnictwo Naukowe Scholar. Warszawa.
2. Gawryszewski A. 2008. Ludność Polski w XX wieku. Monografie 5. PAN IGiPZ. 2005. Warszawa.
3. Procesy demograficzne i metody ich analizy. 2010. Kurkiewicz J. (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków.
4. Aktualne wskazane fragmenty wybranych publikacji GUS - dostępne na stronie www.stat.gov.pl

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Laboratorium	15
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie pracy pisemnej	10
Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
GRF_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do świadomego podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistych
GRF_K1_U01	Absolwent/ka potrafi wybierać i stosować różnorodne metody pozyskiwania, gromadzenia, analizy i prezentacji danych dotyczących środowiska geograficznego
GRF_K1_U02	Absolwent/ka potrafi wykorzystać techniki informatyczne oraz stosować matematykę i statystykę do analizy danych
GRF_K1_U03	Absolwent/ka potrafi analizować mapy i inne opracowania graficzne oraz wykorzystać pozyskane informacje do wykonania prezentacji wizualnych
GRF_K1_U04	Absolwent/ka potrafi opracowywać mapy, nanosząc na nie zaobserwowane elementy środowiska geograficznego oraz procesy w nim zachodzące
GRF_K1_U10	Absolwent/ka potrafi analizować i opisywać wybrany region lub miejscowość w kontekście warunków środowiska geograficznego
GRF_K1_U13	Absolwent/ka potrafi opracować wybrany problem geograficzny w formie pisemnej w języku polskim, a także przedstawić wyniki badań w postaci prawidłowo opracowanej dokumentacji
GRF_K1_U14	Absolwent/ka potrafi wykorzystywać specjalistyczne oprogramowanie służące do pozyskiwania, przetwarzania i interpretacji danych o środowisku geograficznym
GRF_K1_U15	Absolwent/ka potrafi pracować w zespole pełniąc w nim różne role
GRF_K1_U17	Absolwent/ka potrafi wykazywać się krytycyzmem i ostrożnością w przyjmowaniu informacji pochodzących z masowych mediów
GRF_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie specyfikę geografii, jej genezę i rozwój, a także zna jej strukturę wewnętrzną, przedmiot i metody badań; oraz zna miejsce geografii w systemie nauk i jej powiązania z innymi naukami
GRF_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym pojęcia z zakresu geografii i koncepcje dotyczące zróżnicowania przestrzennego zjawisk na powierzchni Ziemi
GRF_K1_W11	Absolwent/ka zna i rozumie rozmieszczenie, struktury i dynamikę ludności i własności sieci osadniczej w różnych skalach przestrzennych, ze względu na uwarunkowania społeczno-gospodarcze i przyrodnicze
GRF_K1_W15	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe metody, narzędzia i techniki pozyskiwania, gromadzenia, weryfikacji, przetwarzania i prezentacji danych geograficznych
GRF_K1_W16	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe metody matematyczno- statystyczne pozwalające na opis i analizę zjawisk geograficznych
GRF_K1_W17	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe metody kartograficzne i topograficzne oraz metody z zakresu systemów informacji geograficznej, a także zna klasyfikacje metod prezentacji kartograficznej
GRF_K1_W19	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym możliwości wykorzystania różnorodnych źródeł danych przestrzennych o środowisku geograficznym; podstawowe zasady w zakresie ochrony własności intelektualnej jako jej twórca i odbiorca